

УДК 378.046.4 : 004

Олійник Л. М.

Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
Миколаїв, Україна**ЗАСТОСУВАННЯ БАЗОВИХ СЕРВІСІВ GOOGLE
У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

DOI: 10.14308/ite000522

У публікації представлено досвід застосування базових сервісів Google у роботі викладачів обласного інституту післядипломної педагогічної освіти із слухачами курсів підвищення кваліфікації з метою організації змішаного навчання та підвищення їх ІКТ-компетентності.

Післядипломна педагогічна освіта виконує функції спеціалізованого вдосконалення освіти та професійної підготовки педагогів шляхом поглиблення, розширення і оновлення їх професійних знань, умінь і навичок.

Підвищення ІКТ-компетентності працюючих педагогів є нагальним державним завданням для викладачів, які працюють у системі післядипломної педагогічної освіти.

Сервіси Google мають широкі можливості для організації навчання працюючих педагогів у змішаних формах та підвищення їх ІКТ-компетентності.

Підвищення ІКТ-компетентності працюючих педагогів дає їм можливість йти в ногу з часом, не відставати від своїх учнів, а вести їх за собою.

В наслідок застосування базових сервісів Google працюючими педагогами області, під час їхнього навчання на курсах підвищення кваліфікації, відбулося зростання їх рівня ІКТ-компетентності, підвищилась мотивація до використання у професійній діяльності інформаційно-комунікаційних технологій, зростає частка участі педагогів у спільнотах Google+ за професійними інтересами, педагоги набули знань та умінь в роботі з навчальними блогами і сайтами Google.

Інформаційно-комунікаційні технології розвиваються дуже швидко. Застосування базових сервісів Google у системі післядипломної освіти дозволяє працюючим педагогам підвищувати власну кваліфікацію змінюючи дошку і крейду, зошити та ручки на спільну працю з викладачем та колегами в Google-формах, Google-таблицях, Google-презентаціях. Замість пошуку інформації у книжкових бібліотеках користуватися пошуком електронних ресурсів.

Ключові слова: *післядипломна педагогічна освіта, змішане навчання, базові сервіси Google, підвищення ІКТ-компетентності педагогів.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Час вимагає від післядипломної освіти стратегічної перебудови діяльності, спрямованої на врахування того, що одним із найважливіших державних завдань у галузі освіти є інформатизація суспільства та навчання педагогів-фахівців застосуванню у своїй професійній діяльності сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Інформатизація освіти – процес, що розповсюджується на всі ланки освітньої системи, включаючи й післядипломну освіту. Інтернет, як ресурс завдяки якому накопичується, обробляється та розповсюджується інформація, надає нескінченні можливості для підвищення ефективності освітнього процесу. Інформація сьогодні зберігається в хмарах, мережах, спільнотах, а не лише на паперових носіях та в людській

пам'яті. Із кожним днем зростає вага застосування працюючими педагогами мережевих ресурсів.

Дослідники освіти, викладачі та методологи активно працюють над вдосконаленням процесу передачі, отримання та засвоєння знань. Модель електронного навчання, поки недосконала, а традиційна освіта вже не надто актуальна. Досі існує протиріччя: всі розуміють, що розвиток освіти неможливий без забезпечення інформаційної підтримки навчальних процесів, проте лише невеликий відсоток працюючих педагогів мають достатній рівень комп'ютерної та інтернет грамотності задля ефективного застосування ІКТ у власній професійній діяльності.

Базові сервіси Google мають безмежні можливості для організації змішаного навчання працюючих педагогів та підвищення їх ІКТ-компетентності. Змішане навчання – це освітня концепція, в рамках якої слухач курсів післядипломної освіти отримує знання і самостійно онлайн, і очно з викладачем. Такий підхід дає можливість контролювати час, місце, темп і шлях засвоєння навчального матеріалу. Змішана освіта дозволяє поєднувати традиційні методики та актуальні технології. Завдяки сервісам Google стає можливим використання веб-технологій, що дозволяє не тільки отримати доступ до освітніх матеріалів різного вигляду (текстових, графічних, мультимедійних), але і виконувати спільну роботу з викладачем або групою.

За даними на 8 лютого 2015 року 240 мільйонів людей активно використовують Google Диск вдома і на роботі, у порівнянні з 190 мільйонами у кінці червня 2014 року. Так як інструменти Google доступні через браузер, зареєстровані користувачі можуть з легкістю створювати контент, ділитися знаннями, залишати коментарі [9].

Застосування в інститутах післядипломної педагогічної освіти базових сервісів Google допоможе слухачам курсів підвищення кваліфікації більш глибоко усвідомити назрілу необхідність переходу від кваліфікаційної до компетентнісної моделі організації післядипломної освіти. А це, у свою чергу, переконає педагогів у необхідності переглянути й переосмислити особливості організації власної професійної діяльності та особливості розвитку власної професійної компетентності. Здобуті педагогічними працівниками під час проходження курсів знання, уміння й навички виступають необхідною умовою розвитку їх професійної компетентності, важливою передумовою успішного вирішення задач будь-якого рівня – як теоретичних, так і практичних.

Обраний напрям входить до складу науково-дослідної теми кафедри психології, педагогіки та менеджменту освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти «Шляхи підвищення професійної компетентності педагогічних працівників у системі післядипломної педагогічної освіти» (0112 U 007543).

Аналіз останніх досліджень та публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Післядипломна освіта – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок [2]. Метою сучасної післядипломної освіти є задоволення індивідуальних потреб фахівців в особистому та професійному зростанні, підвищення їх конкурентоспроможності відповідно до суспільних потреб, а також забезпечення потреб держави у кваліфікованих кадрах високого рівня професіоналізму та культури, здатних компетентно і відповідально виконувати фахові функції, впроваджувати в освіту нові технології, сприяти подальшому соціально-економічному розвитку суспільства.

У дослідженнях А. Андрющак, В. Білошакко, С. Бешенкова, І. Богданової, В. Виноградова, Р. Гуревича, Н. Клокар, А. Кузнєцова, В. Ледньова, В. Олійника, Ю. Триуса, В. Шевченка та інших дослідників зазначено, що зміст ІКТ-компетентностей передбачає здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства. Оволодіння сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями, розуміння їх можливостей та способів застосування, слабких і сильних сторін, вміння організувати не

тільки навчальну діяльність учнів, але і свою власну траєкторію саморозвитку та підвищення кваліфікації забезпечує здатність педагогів навчатися протягом життя.

Сьогодні науковцями та практиками продовжується пошук ефективних шляхів підвищення ІКТ компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Дослідження проблеми впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у загальноосвітні навчальні заклади підняли на поверхню питання навчання вчителів новітнім технологіям. На цьому наголошують у своїх працях В. Биков, Л. Брескіна., А. Звягіна, В. Зіяутдінов, М. Жалдак, Н. Морзе, І. Прокопенко, М. Пшукова, В. Смоляк, О. Співаковський та інші.

Практично усі дослідники звертають увагу на те, що використання ІКТ в навчальному процесі має високу ефективність. Інформаційно-комунікаційні технології не тільки полегшують доступ до інформації і відкривають можливості варіативності навчальної діяльності, її індивідуалізації та диференціації, але і дозволяють по-новому організувати взаємодію всіх суб'єктів навчання.

Можливості змішаного навчання як моделі використання розподілених інформаційно-освітніх ресурсів в очному навчанні із застосуванням елементів асинхронного й синхронного дистанційного навчання, в якій онлайн сесія є доповненням до традиційного курсу, розглянуто у публікації К. Лісецького. У висновках зазначено: «студенти були більш успішними в навчанні на основі змішаних (гібридних) курсів чим ті, які навчалися лише на веб-курсах або на традиційних курсах» [4].

Ю. Линник у інформаційно-методичних рекомендаціях для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти розглядає використання сервісів та служб мережі Інтернет як засобів дистанційного навчання й виокремлює служби та сервіси Google, розкриваючи їх переваги: наявність централізованого сховища даних і продуманий інтерфейс [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Аналіз змісту вказаних праць дозволяє стверджувати, що попри детальне опрацювання проблеми підвищення ІКТ-компетентності працюючих педагогів, аспект змішаного навчання із застосуванням базових сервісів Google у системі післядипломної освіти розроблений недостатньо.

Ціллю даної статті є представлення досвіду застосування базових сервісів Google у змішаному навчанні на курсах підвищення кваліфікації у Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти з метою підвищення ІКТ-компетентності працюючих педагогів та розгляд перспектив цього впровадження для системи післядипломної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У Законі України «Про вищу освіту» зазначено, що одним з напрямків післядипломної освіти є «підвищення кваліфікації – підвищення рівня готовності особи до виконання її професійних завдань та обов'язків або набуття особою здатності виконувати додаткові завдання та обов'язки шляхом набуття нових знань і вмінь у межах професійної діяльності або галузі знань» [2].

Основною формою, що забезпечує взаємодію всіх складових системи неперервної педагогічної освіти, розкриття шляхів використання педагогічними кадрами теоретичних знань в їх практичній діяльності, оволодіння новими технологіями, удосконалення професійної майстерності, є курси підвищення кваліфікації, котрі дають можливість кожному педагогу, щонайменше один раз на п'ять років, пройти впорядковане навчання, долучатися до ресурсів закладів післядипломної педагогічної освіти, які є більш потужними, ніж ресурси загальноосвітніх навчальних закладів та районних (міських) методичних кабінетів (центрів).

За Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників при присвоєнні всіх кваліфікаційних категорій «спеціаліст», «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії» передбачається використання вчителем у навчально-виховному процесі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), цифрових освітніх

ресурсів (ЦОР) [6]. Вимога постійного підвищення кваліфікації працюючих педагогів обумовлює необхідність широкого залучення засобів електронного та дистанційного навчання у цей процес залежно від рівня їх підготовки, кваліфікації та місцевих умов. Особливо гостро відчувається необхідність у підвищенні рівня технологічних навичок працюючих педагогів, їх залучення до використання ІКТ у професійній діяльності.

За Положенням про випускню роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та Методичними рекомендаціями щодо виконання слухачами курсів підвищення кваліфікації випускної роботи, що діють у Миколаївському ОППО, написання випускної роботи є однією з умов отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації слухачів курсів. Тобто упродовж трьох-чотирьох тижнів, поки тривають курси, педагоги, окрім відвідування навчальних занять (лекцій, семінарських, практичних, індивідуальних), мають виконати самостійне завдання – написати випускню роботу, оформити її у відповідності до технологічних вимог та прилюдно захистити її.

Досвід викладацької діяльності та наукового керівництва написанням вищезазначених робіт дає підстави для констатації того, що слухачі вимушені відшукувати не завжди адекватні шляхи виконання цього завдання: скачування готових робіт в Інтернеті або їх купівлю із сумнівних джерел.

Викладачам інституту слід було вирішити задачу: як організувати роботу слухачів з написання випускних робіт, щоб здійснення цієї діяльності дійсно сприяло закріпленню, поглибленню й узагальненню знань, отриманих у процесі навчання на курсах підвищення кваліфікації, виробленню вмінь застосовувати знання під час аналізу й характеристики педагогічних об'єктів, процесів та явищ.

На сайті МОППО розміщено тематику випускних робіт та відповідні накази, з якими слухачі мають можливість ознайомитися у до курсовий період, підготуватися та приїхати на навчання з вже готовою роботою. Проте відсоток педагогів, які користуються цією можливістю, на сьогодні не дуже великий (до 2 осіб на групу з 25-30 слухачів). Як куратор навчальних груп та науковий керівник випускних робіт слухачів, автор статті неодноразово була свідком неефективності вирішення питання таким чином. Та опинялася перед необхідністю організувати роботу слухачів з написання випускних робіт безпосередньо під час проходження ними курсів підвищення кваліфікації.

При цьому опитування слухачів у день заїзду на курси показувало, що близько 90% з них є активними користувачами соціальних мереж Однокласники, ВКонтакте, Facebook, Twitter, Mail, YouTube, Google+ та інших. Майже щодня вони заходять в соціальні мережі щоб розважитися, поспілкуватися з друзями, почитати новини, але рідко хто користується ними у професійних інтересах, не підозрюючи про існування професійних інтернет-спільнот.

Враховуючи це перед викладачами інституту післядипломної педагогічної освіти постало завдання: за час проходження курсів відкрити для педагогів можливості соціальних мереж та сервісів, вмотивувати застосовувати їх з метою професійного зростання, на використання соціальних мереж та сервісів у навчально-виховному процесі у міжкурсний період.

Адже формування ІКТ-компетентності вчителів полягає не тільки і не стільки в оволодінні ними навичками оперування засобами інформаційних технологій, скільки у формуванні досвіду застосування ІКТ у власній професійній діяльності, зорієнтованій на сучасні освітні результати.

Розглянувши можливості змішаного навчання [8], яке не передбачає радикальної відмови від традиційної освіти, оскільки очна освіта дає важливі професійні та соціокультурні навички, дійшли висновку, що змішана освіта є тим підходом, який можна застосовувати «тут і зараз» в реаліях інституту післядипломної педагогічної освіти, актуалізуючи освітній процес. На сьогодні об'єктивно склалася ситуація, коли у систему післядипломної педагогічної освіти слід впроваджувати новий інструментарій, здатний стимулювати педагога до постійного саморозвитку, самоосвіти, самовдосконалення, аналізу якості своєї педагогічної діяльності, її самооцінки і корекції.

Але за складних для країни часів економія коштів стає актуальною для всіх соціальних сфер України, у тому числі й освітянської галузі. Відшуковуються шляхи, щоб досягти цього результату. У проекті Концепції розвитку освіти України на період 2015 – 2025 років пропонується забезпечити рівний доступ до якісної освіти усім громадянам України, перетворити освіту на соціальний ліфт. З цією метою: до 2020 року забезпечити усі навчальні заклади широкосмуговим інтернетом та щороку визначити мінімальний перелік (стандарт забезпеченості) необхідних ІТ-засобів і ІТ-сервісів для використання у сфері освіти і науки для навчальних закладів усіх рівнів.

Модель змішаного навчання передбачає, що слухач курсів відвідує «живі» заняття в аудиторіях, але при цьому широко використовуються і так звана комп'ютерно-опосередкована діяльність, тобто медіатором освітньої активності виступають комп'ютер, онлайн-режим, мобільні девайси і спеціальні навчальні інтернет-ресурси.

Серед сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання інтернет-технології займають провідне місце. Інтернет – це джерело інформації, тому викладачам інституту лише варто навчити працюючих педагогів використовувати його служби і сервіси для знаходження інформації, корисної з точки зору навчальної діяльності, її аналізу та оцінювання. В умовах реформування освіти слід враховувати, що соціальні мережі дають неабияку можливість для їх безкоштовного застосування педагогами у професійній діяльності.

У 2012 році було опубліковано дослідження Rossafri Mohamad «Ефективність застосування соціальних сервісів в електронному навчанні» («The Effectiveness of Social Networking Applications in E-Learning») [10]. Його основна ідея полягає в тому, що соціальні мережі підвищують мотивацію тих, хто навчається і покращують розуміння матеріалу. Дослідження також підтвердило, що ці поліпшення не залежать від навичок того, хто навчається працювати за комп'ютером, – чудовий висновок для викладачів післядипломної освіти, які бажають навчити широке коло людей. Застосовувати соціальні сервіси можна для навчання не тільки експертів та активних користувачів, які першими використовують останні технічні новинки і програми, а й початківців – тих, хто повільніше засвоює нові методи і приймає нові ідеї ІКТ.

2014 був роком прориву для Google у переконанні освітян, щоб використовувати його електронну пошту, обробку текстів, електронних таблиць, презентацій, хмарних обчислень і хмарних систем зберігання даних [9].

Маючи позитивний досвід підготовки працюючих вчителів початкової школи до викладання предмету «Інформатика» у системі післядипломної освіти за допомогою базових сервісів Google [5], автор статті наводить приклади ефективності застосування сервісів Google в очно-дистанційних формах післядипломної педагогічної освіти. У ході роботи за каскадною моделлю прийшло усвідомлення, що очно-дистанційне навчання не усуває авторитет викладачів інституту, вчителів-тренерів і не перетворює їх на «операторів» освіти. Вони залишаються ключовими мотивуючими фігурами.

Теж саме відбувається й у рамках змішаного навчання. Викладачі активно користуються Інтернетом, володіють інтерактивними технологіями, працюють у навчальних блогах й при цьому очно надають необхідну фахову та технологічну допомогу слухачам курсів у написанні випускної роботи.

Однією з форм випускної роботи на курсах є написання колективного творчого проекту. Колективний проект – самостійний вид навчальної діяльності слухачів, який виконується згідно з навчальним планом курсів підвищення кваліфікації і базується на принципах: самостійності, активності, професійно-кваліфікаційної диференціації, індивідуалізації, систематичності, урахування вимог психології навчання дорослих.

Метою виконання колективного проекту є підвищення рівня теоретичної та методичної підготовки слухачів курсів підвищення кваліфікації; систематизація та поглиблення теоретичних і практичних знань з обраної теми за проблематикою курсів;

удосконалення або набуття досвіду самостійної творчої роботи; стимулювання креативності та творчості освітян; розвиток навичок самоосвіти.

Здійснення автором публікації тричі наукового керівництва виконанням колективних творчих проектів слухачами курсів «Вихователі дошкільних навчальних закладів. Ранній вік» відбувався за єдиним алгоритмом:

- колективне визначення теми проекту та розподілення за напрямом тематики опису особистого досвіду кожного зі слухачів групи.
- спільна пошуково-дослідницька діяльність: пошук онлайн ресурсів і використання їх у написанні теоретичної частини колективного проекту.
- спільне редагування документів: створення документів в мережі, організація взаємодії в текстових документах, електронних таблицях, презентаціях і формах.
- використання онлайн інструментів для візуалізації матеріалів до проекту: фото, відео, малюнків, схем.
- використання навчального блогу з метою оприлюднення та популяризації власного педагогічного досвіду.

Спільна робота над колективним творчим проектом передбачала чергування прямого особистого спілкування викладача зі слухачами із взаємодією учасників освітнього процесу, опосередкованою ІКТ.

Застосування базових сервісів Google під час організації роботи слухачів над колективним творчим проектом потребувало змін в організації кураторської, викладацької та наукової діяльності. Адже при застосуванні базових сервісів Google у змішаному навчанні викладач перестає бути для слухача єдиним джерелом отримання знань. Орієнтація на формування репродуктивних навичок, таких як запам'ятовування та відтворення, за традиційного навчання замінюється на розвиток умінь співставлення, синтезу, аналізу, оцінювання, виявлення зв'язків, планування, групової взаємодії з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Змішане навчання залучає слухачів курсів підвищення кваліфікації до Інтернету, щоб кожному отримати більш персоналізований досвід навчання, тобто посилення самоконтролю за плином часу, місця, шляхів та темпу опрацювання навчального матеріалу.

Базові сервіси Google стали потужним інструментарієм організації навчання працюючих педагогів у веб-просторі, бо мають всі можливості задля організації навчання за допомогою мережі Інтернет. Вони підтримують спільну роботу, дають користувачам можливість додавати свій контент, полегшують формальне і неформальне навчання, забезпечують швидке поширення, а також покращують контроль результатів.

Базові сервіси Google дозволяють слухачам використовувати програми без установки і доступу до особистих файлів з будь-якого комп'ютера, що має доступ в Інтернет. Технічна база інституту дозволяє слухачам користуватися різноманітними електронними навчальними матеріалами: глосарії, хрестоматії, нормативні документи, інтернет-публікації, методична література. Важливе місце посідає й проведення онлайн консультацій з наданням практичної допомоги у розв'язанні різновекторних проблем.

Застосування базових сервісів Google у навчальному процесі курсів підвищення кваліфікації вносить зміни в невід'ємні елементи традиційної системи післядипломної освіти, замінюючи дошку і крейду, зошит та ручку на спільну працю з викладачем та колегами в Google-формах, Google-таблицях, Google-презентаціях. Замість пошуку інформації у книжкових бібліотеках на пошук електронних ресурсів.

Основним завданням викладача було грамотно розподілити навчальний матеріал. Вирішити, що потрібно проходити в навчальній аудиторії, що можна освоїти, вивчити і зробити вдома, які завдання підходять для індивідуальних занять, а які – для групової роботи над проектом.

Так в навчальних аудиторіях було:

- узгоджено тему колективного творчого курсового проекту;
- розподілено тематику опису особистого досвіду кожного зі слухачів;

- створено (у кого не було) Google Аккаунти, Google Пошту;
- пояснено специфіку роботи у сервісах Google;
- проведено реєстрацію у якості співавторів на навчальному блозі «Навчання для майбутнього».

Лекційні матеріали викладалися на очних заняттях, а самостійна робота з опису власного педагогічного досвіду та розміщення інформації у блозі в процесі онлайн навчання. Семінарські та практичні заняття «обличчям до обличчя» проходили у форматі захисту проєктів, презентацій та дискусій між слухачами та з викладачем.

Вбудовування технології асинхронної інтернет-комунікації в «живі» освітні курси сприяло отриманню одночасно незалежного та спільного навчального досвіду.

Але на заваді реалізації проєкту ставали нерівномірна ІКТ-грамотність педагогів, залежність від техніки, широкосмугового Інтернету, стійкості онлайн режиму і безлімітних тарифів. Найчастіше перешкодою ставав низький рівень володіння технологіями, тому із слухачами з перших днів перебування на курсах проводилися заняття з підвищення ІКТ-грамотності, а в окремих випадках і ліквідація технологічної безграмотності. Також слухачі знайомилися зі специфікою роботи у базових сервісах Google. Набір інструментів Google для організації спільної роботи дуже широкий: поштовий сервіс Gmail, спілкування за допомогою Hangouts, Google Документи для обробки текстів, таблиць, презентацій, Google Диск і Google Фотографії для зберігання і відправки матеріалів.

Викладач брав на себе зобов'язання відповідати на електронні листи слухачів протягом їх навчання на курсах, надавати необхідні консультації та фахову й технологічну допомогу. Для слухачів існувало чітке регламентування у виконанні навчального плану, щоб навчання залишалось збалансованим. Поєднання самостійності і роботи у власному темпі над своєю частиною проєкту з розумінням, що відставання в роботі затримує групу, автоматично зобов'язувало слухачів дотримуватися строків виконання колективного творчого проєкту. Наслідком такої роботи стало індивідуальне розміщення публікацій у навчальному блозі «Навчання для майбутнього» кожним із слухачів групи та вчасне виконання колективного творчого проєкту [7].

Висновки. Застосування соціальних сервісів для організації навчання у системі післядипломної освіти не можна недооцінювати. Соціальні мережі змінюють підходи викладачів інститутів післядипломної педагогічної освіти до взаємодії зі слухачами курсів підвищення кваліфікації.

Очевидно те, що при застосуванні базових сервісів Google та правильній організації освітнього процесу змішане навчання здатне позитивно вплинути на якість підвищення кваліфікації працюючих педагогів. Істотними перевагами такого методу є такі, що постачання навчальних матеріалів можна здійснювати електронними засобами, тоді як під час аудиторних занять викладач може приділити особливу увагу питанням слухачів, поясненню складних моментів, організації взаємодії, тобто активізації процесу навчання. Змішаний підхід до навчання з використанням базових сервісів Google безумовно надає нові можливості для більш активного залучення слухачів в освітній процес, підвищення якості освіти та впевненого наближення до стандартів європейської освіти.

Відмічено, що використання базових сервісів Google покращує ставлення слухачів до виконання навчальних завдань, а також якість комунікації між слухачами та викладачами.

У результаті аналізу реалізації завдань колективного творчого проєкту педагоги зазначили, що складнішим для засвоєння були практичні навички роботи з комп'ютером та в Інтернеті. Педагоги дійшли висновку, що працювати по-новому не просто, але це вірний шлях в майбутнє освіти, цьому потрібно навчатись і творчо використовувати нові знання у своїй роботі.

Існують об'єктивні причини, які попри велике бажання педагогів застосовувати у професійній діяльності базові сервіси Google стають на заваді у цьому. Це відсутність забезпечення окремих навчальних закладів широкосмуговим інтернетом, застаріла

комп'ютерна техніка та програмне забезпечення, відсутність стандарту забезпеченості необхідних ІТ-засобів і ІТ-сервісів для використання у сфері освіти.

Все йде до того, що практично кожен інститут післядипломної педагогічної освіти буде так чи інакше використовувати змішане навчання, адже економічний зиск, гнучкість та ефективність навчання є у цій справі домінуючими факторами.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Внаслідок навчання автора публікації на міжнародному освітньому курсі «Базовые сервисы Google для образования» у листопаді-грудні 2014 року було створено однойменний електронний посібник [1]. Навчання дозволило ствердитися у тому, що у застосуванні сервісів Google з метою здійснення післядипломної педагогічної освіти перебуваємо на правильному шляху, та дало поштовх для подальших досліджень у цьому напрямку. Плануємо розробити механізм активного використання Google Форм у системі післядипломної педагогічної освіти з метою самостійної реєстрації слухачів та збору професійних даних в період до курсової підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовые сервисы Google для образования [Електронний ресурс] Режим доступу : <https://drive.google.com/file/d/0B-sKZN9e6nGGSUdWNkU3MXIOazQ/view> – Назва з екрану.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu> – Назва з екрану.
3. Линник Ю. М. Засоби дистанційного навчання : інформаційно-методичні рекомендації для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти / Юрій Миколайович Линник. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 48 с. [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/1120/1/distance%20education.pdf> – Назва з екрану.
4. Лісецький К.А. Змішане навчання як модель використання інформаційно-освітніх ресурсів // Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. 1-2 березня 2013 р. – К.: НТУУ «КПІ». – С. 104- 107. [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://interconf.fl.kpi.ua/ru/node/1174> – Назва з екрану.
5. Олійник Л. М. Підготовка вчителів початкової школи до викладання предмету «Інформатика» // Електронні інформаційні ресурси: створення, використання, доступ: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Вінниця, грудень 2014 р. – К.: Кондор, 2014. – С. 204 – 213. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B1ZDWosDI6cvVXJ1SVIbSINwOWM/view> – Назва з екрану.
6. Типове положення про атестацію педагогічних працівників із змінами та доповненнями / Нормативний документ МОН України – 2013. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10/print1360600582951905> – Назва з екрану.
7. Колективний творчий проект. Група 19 МОППО. Формування базових якостей особистості у дітей раннього віку [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://liyalno1.blogspot.com/2015/02/19.html> – Назва з екрану.
8. Blended Learning 101: Handbook. Aspire Public Schools, 2013. 68 p. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://learningaccelerator.org/media/3d90f736/Blended_Learning_Handbook_6713_Final.pdf – Назва з екрану.
9. Google shares its plan to nab 80% of Microsoft's Office business [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://uk.businessinsider.com/google-plan-to-beat-microsoft-office-2015-2> – Назва з екрану.
10. The Effectiveness of Social Networking Applications in E-Learning [Електронний ресурс] Режим доступу : http://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-642-24772-9_12 – Назва з екрану.

Стаття надійшла до редакції 12.02.15

Liia Oliinyk

Mykolaiv Regional Institute of Postgraduate Education system Postgraduate Education, Mykolaiv, Ukraine

BY MEANS OF APPLYING BASIC GOOGLE SERVICES

This publication presents industry experience of Google services in the Regional Institute of Postgraduate Education. As well training courses are offered for the organization of blended learning and to improve ICT competence of teachers.

Postgraduate Education aids as the improvement of education and specialized training of teachers by strengthening, expanding and updating their professional knowledge and skills.

Improving ICT competence of educators is employed as an urgent task for the state teachers who work in the system of Postgraduate Education.

Google provided opportunities to study the organization of working in blended forms and improve educators in ICT competence.

Improving ICT competence of teachers employed allows them to keep up with modern and future technologies and to keep up with their students as well they will be able to guide them along.

As a result of applying basic Google services there was an increase of the level of ICT competence, increased motivation to use all of their professional skills, and also acquired information and communication technologies were increasing distribution of those skills by teachers in communities Google+. Despite the fact that connecting their professional interests, teachers acquired knowledge and skills to work on educational blogs and websites Google.

Information and communication technologies are developing extremely fast. With basic services, Google's applications in postgraduate education teachers are able to improve their personal skills replacing the board and chalk, notebook and pen as well as being able to work together with other teachers and colleagues in Google-forms, Google-tables, and Google-presentations. Instead of searching for information in any old-fashioned library now we have an opportunity to research and find information by means of using electronic resources in more comfortable and self-regulating way.

Keywords: postgraduate teacher education, blended learning, basic services Google, raising ICT competence of teachers.

Олейник Лия Николаевна

Николаевский областной институт последипломного педагогического образования, Николаев, Украина

ПРИМЕНЕНИЕ БАЗОВЫХ СЕРВИСОВ GOOGLE В СИСТЕМЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

В публикации представлен опыт применения базовых сервисов Google в работе преподавателей областного института последипломного педагогического образования со слушателями курсов повышения квалификации с целью организации смешанного обучения и повышения их ИКТ-компетентности.

Последипломное педагогическое образование выполняет функции специализированного совершенствования образования и профессиональной подготовки педагогов путем углубления, расширения и обновления их профессиональных знаний, умений и навыков.

Повышение ИКТ-компетентности работающих педагогов является актуальной государственной задачей для преподавателей, работающих в системе последипломного педагогического образования.

Сервисы Google имеют широкие возможности для организации обучения работающих педагогов в смешанных формах и повышения их ИКТ-компетентности.

Повышение ИКТ-компетентности работающих педагогов позволяет им идти в ногу со временем, не отставать от своих учеников, а вести их за собой.

В результате применения базовых сервисов Google работающими педагогами области, во время их обучения на курсах повышения квалификации произошел рост их уровня ИКТ-

компетентности. Повысилась мотивация к использованию в профессиональной деятельности информационно-коммуникационных технологий, возросла доля участия педагогов в сообществах Google+ по профессиональным интересам, педагоги приобрели знания и умения работы на учебных блогах и сайтах Google.

Информационно-коммуникационные технологии развиваются очень быстро. Применение базовых сервисов Google в системе последипломного образования позволяет работающим педагогам повышать собственную квалификацию, заменяя доску и мел, тетрадь и ручку на совместную работу с преподавателем и коллегами в Google-формах, Google-таблицах, Google-презентациях. Вместо поиска информации в книжных библиотеках пользоваться поиском электронных ресурсов.

Ключевые слова: последипломное педагогическое образование, смешанное обучение, базовые сервисы Google, повышение ИКТ-компетентности педагогов.